

Detaljplan för OMRÅDE KRING KYRKAN OCH FÖRSAMLINGSHUSET

Hässleholms stad
Hässleholms kommun
Skåne län

Antagen av byggnadsnämnden 2011-12-13 §246
Laga kraft 2012-01-12

HANDLINGAR

Plankarta med planbestämmelser

Planbeskrivning

Genomförandebeskrivning

Grundkarta

Fastighetsägarförteckning

Samrådsredogörelse

För att få all information och se helheten i ärendet bör plankartan läsa ihop med de beskrivningar som hör till ärendet. Planbeskrivning och illustrationer skall underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften planen har. Genomförandebeskrivningen redovisar organisatoriska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att detaljplanen skall kunna genomföras.

INLEDNING

Bakgrund

Svenska kyrkan, Hässleholms församling, har i maj 2007 inkommit med en förfrågan om ändring av detaljplanen för området kring kyrkan och församlingshuset. Under våren 2009 bjöds tre arkitektkontor in för att ge förslag till ny utformning av utemiljö inom planområdet. Det vinnande förslaget "Kyrkans trädgård i Hässleholm" ritat av *Landskapsgruppen* ligger till grund för detta förslag till detaljplan.

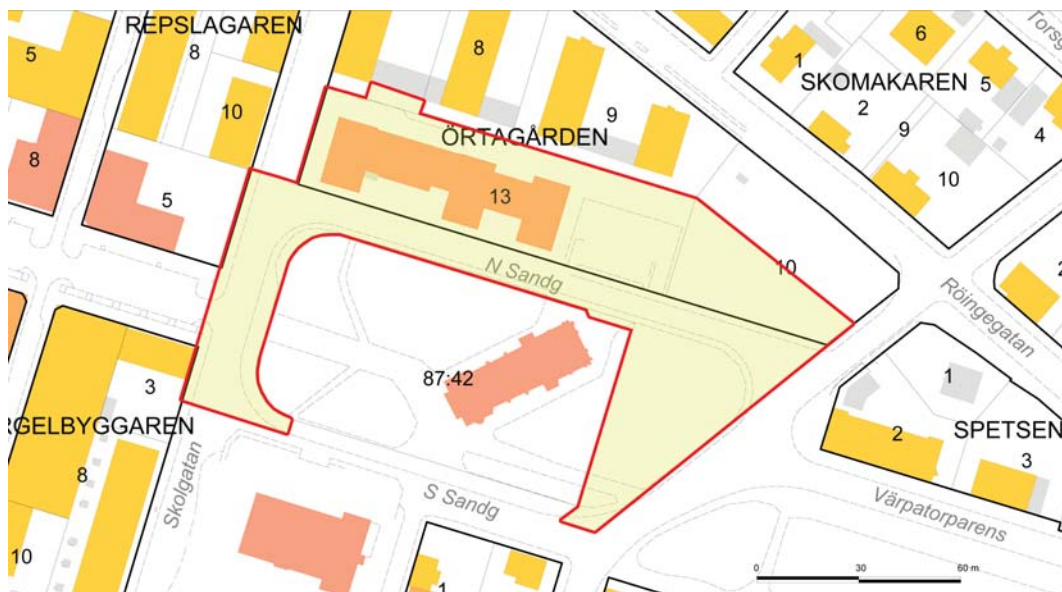
Syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en omgestaltning av utemiljön kring kyrkan och församlingshuset. Planförslaget innebär att Norra Sandgatan upphör att vara allmän gata och läggs samman med kyrkans mark för att skapa en sammanhängande utemiljö mellan kyrkan och församlingshuset.

Planfakta

Planområdet är centralt placerat i Hässleholm och består av församlingshuset, Norra Sandgatan, delar av Åkaregatan och Skolgatan samt fastigheten Örtagården 7. Till ytan är området knappt 1 ha stort.

Fastigheterna Hässleholm 87.42 (kyrkan) och Örtagården 13 (församlingshuset) ägs av Svenska kyrkan medan Norra Sandgatan som idag är en allmän gata, och den östra delen av kyrkoplanteringen ägs av kommunen. Örtagården 7 ägs av privata fastighetsägare.

Planområdets läge i Hässleholm

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplaner

För planområdet gäller den kommuntäckande översiktsplanen för Hässleholm som antogs 2007 samt en fördjupning av översiktsplanen från 1995.

Området kring kyrkan är inte omnämnt i någon av dessa planer men i översiktsplanen anges bland annat att man ska satsa på att få in fler människor och upplevelser i stadskärnan för att på så sätt stärka Hässleholm som knutpunkt och mötesplats. Första Avenyn, torgen och parkerna nämns särskilt som platser som behöver stärkas och stor omsorg ska därför läggas vid utformningen av dessa.

Detaljplaner

För planområdet gäller detaljplanen *kv Spetsen m fl (område vid kyrkan)* från 1995. I denna anges bland annat att Norra Sandgatans östra del stängs av så att gatan blir en återvändsgata. Denna förändring av gatan är inte genomförd.

Gällande plan för planområdet

Riksintressen och förordnanden

Inom planområdet finns inga riksintressen eller förordnanden.

Kommunala beslut

12 juni 2007 gav byggnadsnämnden Stadsbyggnadskontoret i uppdrag att upprätta ett förslag till detaljplan.

9 november 2010 gav byggnadsnämnden Stadsbyggnadskontoret i uppdraget att samråda förslaget med berörda sakägare och myndigheter.

BEHOVSBEDÖMNING/STÄLLNINGSTAGANDE MILJÖ-KONSEKVENSBESKRIVNING..

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om en detaljplan medför betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Den föreslagna ändringen av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Därmed föreligger inget behov av att upprätta en separat miljökonsekvensbeskrivning.

OMRÅDETS FÖRUTSÄTTNINGAR

Historik

Hässleholms kyrka byggdes 1914 på Första Avenyns högsta punkt mitt i stadens centrum. Kyrkan är uppförd av rött handslaget tegel från Yddinge tegelbruk och står på en sockel av granit. Under 1960-talet byttes takbeläggningen ut från tegelpannor till kopparplåt.

Befintlig bebyggelse

Söder om planområdet finns Hässleholms stadskyrka omgärdad av den så kallade kyrkoplanteringen. Norr om kyrkan ligger församlingshuset med tillhörande parkeringsyta. De båda fastigheterna skiljs åt av Norra Sandgatan.

Kyrkan som är ritad av stadsarkitekt Fredrik Sundbärg från Landskrona stod klar 1914. Byggnaden är uppförd i sengotisk stil med rött tegel. Placerad på en höjd med utblick ner längs första Avenyn och järnvägsstationen.

Mark och vegetation

Kyrkan är placerad på en höjd med utsikt över staden. Kring kyrkan finns en parkliknande plantering. I den nordöstra delen av planområdet finns ett "parkområde" som i dagsläget är en gräsyta med ett antal mindre träd samt ett konstverk (RUM, Alf Björk och Zaida Thorgren). I sydvästra delen av denna park finns ett buskage med några större träd.

Park i nordöstra delen av planområdet

Stadsbild

Kyrkan är en viktig del av stadsbilden i Hässleholm centrum. De centrala delarna av staden är byggda efter rutnätsprincipen och kyrkan är placerad i fonden av Första Avenyn som leder från stationsbyggnaden i väster förbi Stortorget till kyrkan.

Stadsmiljön i Hässleholm, som en representant för de tidiga järnvägssamhällena, anges som bevarandevärd i det regionala kulturmiljöprogrammet.

Geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s (Sveriges Geologiska Undersökning) jordartsinformation utgörs marken i planområdet av isälvsediment, i huvudsak grovsilt-block. Det finns inga kända miljöförorenade områden inom planområdet.

Vattenförekomster

Grundvattenförekomster (SE622738-137382) finns inom planområdet (enligt VISS). Grundvattenförekomsten har bedömts till en god kemisk- och kvantitativ grundvattenstatus. Kvaliteten på grundvattenförekomster bedöms inte försämrats.

Kulturmiljö och fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Skulle fornlämningar påträffas i enlighet med 2 kap. 10§ lagen om kulturminnen mm ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Gator och trafik

Planområdet försörjs via Skolgatan och Åkaregatan. Norra Sandgatan går tvärs genom planområdet. På Norra Sandgatan sker parkering längs gatan.

Befintliga gång- och cykelvägar finns söder och norr om aktuellt planområde.

Service

Det finns god tillgång till service i anslutning till planområdet då det ligger i de centrala delarna av Hässleholms stad. I församlingshuset finns Kyrkklockans förskola belägen. Kyrkklockan är en förskola för barn i åldern 1-5 år. Förskolan ligger i Hässleholms Församlingshus bottenvåning och har plats för cirka 30 barn.

PLANENS INNEBÖRD OCH KONSEKVENSER

Bebyggelseområde

Församlingshuset representerar en arkitektur och historia unikt för området, trots om- och tillbyggnader. För att säkerställa att byggnadens värde inte förvanskas, finns skydds- och varsamhetsbestämmelser som innebär att i samband med om- eller tillbyggnader måste hänsyn tas till byggnadens befintliga karaktär och särart. Även byggrätten begränsas.

De bevarandevärde karaktärsdragen är fasader med detaljer samt tak vad avser färg och material. Mindre takkupor får dock göras så länge det inte kräver någon avvaxling av takstolar.

Stadsbild/landskapsbild

Hässleholms stadskyrka och församlingshemmet knyts ihop då Norra Sandgatan tas bort. Detta i sin tur ger möjligheter att skapa en helhet för hela området kring kyrkan.

Kulturmiljö och fornlämningar

Dagens Hässleholm växte fram ur det stationssamhälle som uppfördes omkring 1860 vid den nyanlagda Södra stambanan. De centrala delarna av tätorten präglas än idag av det stadsplaneideal som rådde vid 1800-talets slut. Kyrkan byggdes 1914 i sengotisk stil och är idag kulturskyddad bebyggelse genom detaljplan. Även församlingshuset är skyddat i gällande plan. Den nya planen kommer att ytterligare precisera vad som är skyddsvärt med genom skydds- och varsamhetsbestämmelser.

Gator och trafik

Parkeringar vid kyrkan angörs via Åkaregatan. Till församlingshemmet samt till Kyrk-klockans förskola sker angöringen från Skolgatan.

Mark och vegetation

Befintliga träd kommer att i största möjliga omfattning att sparas inom kyrkans fastighet (Se bild på förslag till utformning).

Förslag på utformning av området kring kyrkan och församlingshemmet

Teknisk försörjning

Fjärrvärme finns och aktuellt planförslag kan anslutas till detta. E.ON är huvudman för eldistribution. Hässleholms Vatten ansvarar för vatten- och avloppsförsörjningen och aktuellt planområde kan kopplas på befintligt system.

Rekreation

Planområdet har ett centralt läge och har både rekreation och lekmöjligheter. Från planområdet finns flera alternativa gång- och cykelvägar. Till centrum med butiker och ytterligare service är det någon minuts gångväg.

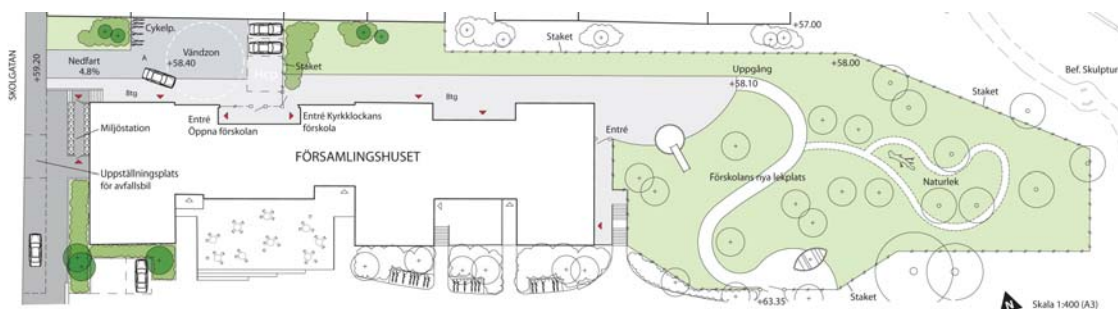
Tillgänglighet och trygghet

Utformningen av bebyggelse, parkering, ramper till innergård, entréer, dörrar med mera ska följa gällande krav på tillgänglighet. Detta behandlas i bygglovsprocessen. Känslan av trygghet är individuell. En del i känslan av trygghet utgörs av hur säkert området är ur brottssynpunkt. Exempel på brottspreventiva åtgärder är en god belysning och god insyn utifrån, ha säkra förråd/garage, bra dörrar med portöppnare, inga höga häckar ut mot gata/park, tydliga gränser mellan privat och offentligt med mera.

Barnperspektivet

Enligt FN:s barnkonvention ska barns bästa sättas i främsta rummet. Planområdet med omnejd har goda förutsättningar att bli en bra miljö för både barn och vuxna genom att ett gång- och cykelnätet kompletteras och uppdateras.

Barns generella behov av god utemiljö tillgodoses genom upprustningen och utökning av kyrkans utemiljö och nya lekplats.

Förslag på utformning av förskolans utemiljö (Landskapsgruppen i Öresund AB)

Sociala konsekvenser

En attraktiv utemiljö kring kyrkan är betydelsefullt för det sociala livet i stadsdelen och staden. Planförslaget bedöms medverka till att stärka den sociala strukturen i området.

Hälsa och säkerhet

Planförslaget beräknas inte medföra några negativa konsekvenser för hälsa och säkerhet inom eller i anslutning till planområdet.

Miljökvalitetsnormer

Enligt miljöbalkens 5 kap skall säkerställas att föreslagna åtgärder inte medför att de regler som meddelats i förordning om miljökvalitetsnormer i utomhusluft överskrids. Miljökvalitetsnormer är föreskrifter om viss lägsta miljökvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Normerna reglerar inte vad som är tillåtet att släppa ut, utan den miljökvalitet som ska finnas eller uppnås. Miljökvalitetsnormen ska ange de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter. I dagsläget får halterna i utomhusluft av kväveoxider, kvävedioxider, svaveldioxider, kolmonoxid, bly och partiklar (PM10) i utomhusluft inte överskrida gällande normer. Miljökvalitetsnormer har även utfärdats för fisk- och musselvatten.

Aktuellt planområde berör inga utpekade fisk- och musselvatten. Ingen av de beslutade miljökvalitetsnormerna överskrids idag inom området eller är i närheten av ett överskridande. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte heller innebära att miljökvalitetsnormerna kommer att överskridas.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Genomförande

Genomförandetiden är fem år från det att detaljplanen vunnit laga kraft. Utformning ska ske i samråd med Stadsbyggnadskontoret.

Tidplan

Planen kommer att ställas ut för samråd under november/december 2010. Utställningen troligtvis att ske under hösten 2011 och antagande vintern 2011.

Planförfarandet

Detaljplanen handläggs med normalt planförfarande. Efter samråd kommer även en formell utställning att ske innan byggnadsnämnden kan anta planen.

Stadsbyggnadskontoret i Hässleholm i september 2011.

Roger Larsson
stadsarkitekt

Henrik Petersén
planarkitekt